

V patnáctém roce vlády císaře Tiberia, když Pontius Pilát spravoval Judsko a v Galileji vládl Herodes, jeho bratr Filip na území Itureje a Trachonitidy a Lyzanius v Abiléně, za nejvyššího kněze Annáše a Kaifáše, stalo se slovo Boží k Janovi, synu Zachariášovu, na poušti. I začal procházet celé okolí Jordánu a kázal: „Čiňte pokání a dejte se pokřtít na odpuštění hříchů,“ jak je psáno v knize slov proroka Izaiáše: „Hlas volajícího na poušti: Připravte cestu Páně, vyrovnejte mu stezky! Každá propast bude zasypána, hory i pahorky budou srovnány; co je křivé, bude přímé, hrbolaté cesty budou rovné; a každý tvor uzří spasení Boží.

Evangelista Lukáš, z jehož díla budeme tento cyklus ponejvíce číst, byl podle tradice lékař, historik, vzdělanec a průvodce apoštola Pavla. Snažil se zasadit zvěst o Ježíši Kristu do dobových reálií jako událost, která má nejen zásadní význam v dějinách spásy, ale která se konkrétně uskutečnila v určité době, na určitém místě.

Proto také slyšíme o císaři Tiberiovi, správci v Judsku Pilátu Pontském atd. A pak, po tom představení těch slavných a mocných tehdejší doby, se ocitáme s Janem Křtitelem kdesi na poušti. To je ten Jan, jemuž byl svěřen úkol připravit lidi na příchod Páně. Činil tak kázáním bez servítků a křtem do řeky Jordánu na odpuštění hříchů.

Stalo se slovo Boží k Janovi, synu Zachariášovu na poušti. Spisovatel Antoin de Saint Exupery napsal ve své knize Malý princ „poušť je krásná právě tím, že někde skrývá studnu.“ Je to až neuvěřitelné, že takovou optimistickou větu napsal člověk – pilot – který kdysi se svým mechanikem měl poruchu na letadle, která nešla opravit a ocitli se v Saharské poušti, ztraceni v tom žhavém písku. Snažili se ze všech sil, dostat se z pouště, ale naději neměli téměř žádnou. Poušť je krutá a prázdná, lidé jdou a nikdy neví, čím ukojí hlad a žízeň, jdou bez předem vyšlapaných cest. Voda těm dvěma došla, nastaly krize fyzické i duševní, blížila se agonie smrti žízni. A tu oba jdou, anebo spíše se potácejí a pronásleduje je fata morgána. Jeden vidí vodu nalevo, druhý napravo. Když už byli úplně vysílení, potkali člověka, nějakého domorodce, Araba, či beduina. Nyní nevěděli, je-li to skutečnost, nebo také jen klam. Ale byl to člověk z masa a kostí, ba co víc, měl u sebe vodu také pro ně. Byli zachráněni.

I člověk dnešního světa se nachází v podobné situaci. Vyprahlý, schvácený, touží po jistotě, ale sám od sebe nerozezná, co je klam a co je skutečnost. Fata morgana je vždy to, co je přitažlivější, lákavější, oslnivější. Takovou zdánlivou jistotu může člověk sledovat třeba v penězích, ve vlivném postavení, v moci. Pak tento cíl sleduje jako hypnotizován, s nasazením všech sil a časem poznává, že lákavé štěstí se mu nepřibližuje, že se mu spíše vymyká, uhýbá a nakonec mizí, ale to už je hluboko v poušti. To, za čím se hnál, bylo falešné a neskutečné. Co teď?

Na té poušti je ještě někdo, není to fata morgana, neslibuje nic povrchně lákavého, ale je skutečný, má u sebe vodu a život. Náhle poznáváme, že správný směr udává jedině Hospodin.

Vy, kteří máte zkušenosti se silničním provozem, jistě víte, jak důležitá jsou značení, směrovky, nebo automapy. Člověk se jimi řídí a předpokládá, že označují města, vesnice, obce, tak jak opravdu jsou. V roce 1968 někteří schválně obraceli směrovky, aby vojska okupantů nevěděla, kudy se správně jede.

Jan Křtitel je také „směrovou tabulí“. Ukazuje správně, neukazuje ani na sebe, ale jeho prst směřuje ke Kristu. Má velikou hodnotu, protože ukazuje pravdivě. Přijal úkol, který mu byl dán. Kdo jemu naslouchá, vydává se na neznámou cestu, ovšem ke správnému cíli.

Také naše životní cesty mají mnoho křižovatek a musíme se rozhodovat, tu dříve, tu později, kam se vydáme. Abychom se dokázali správně rozhodovat a abychom i my dokázali ostatním ukazovat správnou cestu, která vede ke skutečnému naplnění života, o to se modleme v tuto druhou adventní neděli. Nezapomínejme také na to, že i poušť se může stát místem, kde začíná něco životodárného a požehnaného. Amen.